

Повечето от тия рѣки иматъ обикновено малко вода, но презъ известни времена на годината тѣ ставатъ истински поройни рѣки и съ мжтнитѣ си води вършатъ голѣми опустошения. Тия особено сж страшни въ горното течение на рѣкитѣ следъ нѣкои продължителни дъждове или когато презъ пролѣтѣта се топятъ бързо снѣговетѣ. Въ такива случаи малкитѣ тѣхни притоци, препълнени съ вода, задигатъ всичко каквото срещнатъ на пѣти си, като отнасятъ мостове, подкопаватъ пѣтища, влѣкатъ огромни блокове, изтрѣгнати отъ наводненитѣ планински склонове и опустошаватъ всичко предъ себе си. Много по-силно е това разрушително действие на потоцитѣ въ ония мѣста, гдето немилостивата човѣшка ржка е опустошила горитѣ; въ оголенитѣ землища водитѣ по-лесно отнасятъ почвата и подготвятъ терена за всѣ какви събаряния и изпѣлзвания, каквито нерѣдко се случватъ и въ нашитѣ планински предѣли. Отъ по-забележителнитѣ изпѣлзвания, които въ недавно минало се случиха у насъ ще споменемъ само две.

Първото се случи отъ 7 до 18 май 1893 год. въ дола между манастира Св. Спасъ и Долний Лозенъ на изтокъ отъ София. Дължината на изпѣлзвалата маса имаше около километъръ и половина, а количеството на движущата — имаше отъ 7 до 800,000 куб. метра, състояща отъ калъ и каменни парчета. Благодарение че нѣмаше нещастни случаи; дърветата отъ височинитѣ отмѣстиха се съ коренитѣ си къмъ равнището на Софийската котловина, въ посока на плѣзгането; сжщо и ливадитѣ се премѣстиха. Земята на цѣлата мѣстность, презъ кждето премина пороятъ на изпѣлзването, бѣше надигната като отъ къртици, надиплена и разпукана.

Доста забележително е изпѣлзването и събарянето, което се случи на 26 и 29 май, а особено пѣкъ онова на 1 юний 1897 год. около с. Варвара (Т.-Пазарджишко). Съборената и свлѣчената маса отъ планината бързо запълни голѣмия долъ, който тече презъ селото. На 1 юний достигна до селото и следъ като се разля като лава извѣнъ брѣговетѣ на дола засипа 13 кжщи и 2 плевни, за голѣмо щастие и тамъ нѣмаше човѣшки жертви. Ето процесѣтъ, който се случи при с. Варвара следъ продължителнитѣ дъждове презъ 1897 год. Атмосфернитѣ води, които сж падали върху съседната планина, прониквали сж въ земната кора и мълчаливо действували